

volgende week
NIEUW CONTROL SYSTEMEEM

Afdeling Metaalwaren zal volgende week kennis maken met een nieuw controlesysteem. Werden de afgeleverde artikelen tot dusverre pas na gereedkomen van de gehele partij gecontroleerd, nu gaat dit reeds gebeuren tijdens de productie.

Men noemt het statistische controle en het systeem is voor alld. Metaalwaren uitgevoerd door de heer Enters van de afd. Statistiek, nadat men er in Utrecht en op de Maanweg aan de radiobanden de nodige ervaring mee had opgedaan.

Voortaan gaan de te bewerken of te produceren artikelen of materialen vergezeld van een controle-analyseblad en een controlekaart. Het analyseblad vermeldt wat gecontroleerd moet worden wat de kritieke punten zijn waar het op aan komt.

De controlekaart wordt bijgehouden door de steekproefcontroleur, die regelmatig verschildt en een aantal exemplaren controleert. Het aantal gevonden fouten wordt op de kaart aangegeven. Blijft dit aantal beneden de gevraagd, dan is alles in orde, stijgt het er boven, dan wordt direct ingegrepen, want het betekent dat een product onbruikbaar is. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Zo wel de man als de machine, het gereedschap zowel als het materiaal kunnen de schuldige zijn.

Wat is de bedoeling van dit nieuwe systeem? Omiddelbaar te kunnen ingrijpen, waar dit nodig is. Onnodige verliezen te voorkomen en vooral de bedrijfsrust te bevorderen. Een blik op de controlekaart toont, dat er een goed product gemaakt wordt, dat straks zijn taak kan verrichten.

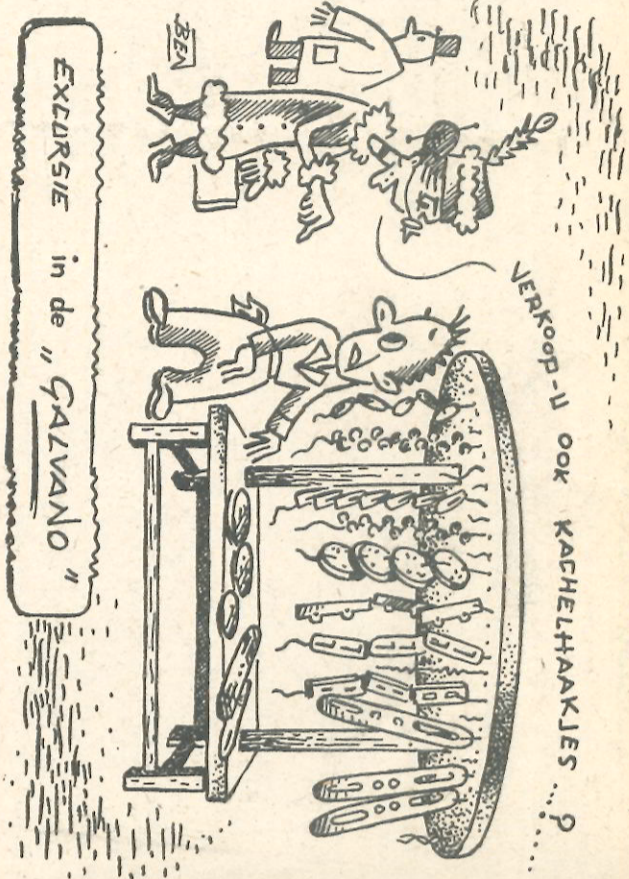
Donderdag a.s. stellen wij ons voor op alld. Metaalwaren een aanvang te maken. In het begin zullen er wel enige moeilijkheden moeten worden overwonnen en het zal wel wat onwettig zijn, doch na kennismaking zal niemand dit systeem meer willen missen. Het is een beproefd systeem, dat slechts voordelen biedt en dat een prachtig hulpmiddel is in de strijd om de superieure VDH-kwaliteit.

Deze week heb ik de eerste KY 488 van de band zien komen. Wij hebben hem een keurige plaats gegeven in onze showroom naast zijn jaargenoten: de KY's 483, 485, 486 en 487.

Tussen de KY 483, die 109 gulden en de KY 488, die 495 gulden kost, ligt een prijsverschil van een kleine 400 gulden. Men vraagt zich onwillekeurig af waaraan dit toestel zijn hoge waarde ontleent. Met andere woorden: wat krijgt men voor die 400 gulden meer?

Zonder op volledigheid te bogen kunnen wij van de KY 488 toch wel de volgende bijzonderheden vermelden: het uiterlijk en het geluid stemmen dit toestel onmiddellijk tot een apparaat van de allerhoogste klasse. Door de balansgang (2 lampen, EBL 21) is het geluid voortreffelijk — ook op pick-up. Er is een gespreide korte kolf over drie banen, namelijk: 13—26 m, 20—75 m en 70—200 m. Deze laatste band maakt het mogelijk naar de vissertij te luisteren, en hoe gek het ook klinkt, het is veel leuker een gesprek af te luisteren van schipper Jaap Rog van de Neptunus, Sch. 189, die ergens op de Doggersbank achter de haring aanzit en daar radiotelefonisch een praatje maakt met zijn vrouw, dan met Piet taal van de Jacobs, Sch. 107, die thuisvaart, dan een voordracht over ik weet niet welk belangrijk onderwerp door een veel geleerder heer over Hilversum II.

OVERPEINZINGEN ROND DE KY 488

In de Olympische sfeer

De heer Van Zijl van het Nederlandse Olympische Comité is iemand, die de geschiedenis van de Olympische Spelen zo boeiend weet te vertellen, dat zelfs het oude damestje voor ons doodstil zat te luisteren, de klok maar doorliep en wij eigenlijk veel te laat gingen pauzeren.

Wij hebben in gedachten vertoeld in de vlakke van Olympia, hebben de bloem van de Griekse jongelingschap met elkander zien wedijveren, hebben ook gehoord hoe de spelen, gedurende ruim 1000 jaren, het hoogtepunt van het Helleense leven, werden toen toen Hellas ten onderging.

Baron Pierre de Coubertin's onvergetelijke verdienste is het de Olympische Spelen weer een plaats in het internationale sportleven te hebben ingerund en wat er op zulke spelen gebeurt, hoe de atleten van nu leven en hun sport beoefenen, leerde ons de film van de Spelen te Berlijn en vertelde ons de heer Van Zijl, die ons allen een hoogst genoeijelijke en leerzame avond bezorgde.

Ik naar de vissertij te luisteren, en hoe gek het ook klinkt, het is veel leuker een gesprek af te luisteren van schipper Jaap Rog van de Neptunus, Sch. 189, die ergens op de Doggersbank achter de haring aanzit en daar radiotelefonisch een praatje maakt met zijn vrouw, dan met Piet taal van de Jacobs, Sch. 107, die thuisvaart, dan een voordracht over ik weet niet welk belangrijk onderwerp door een veel geleerder heer over Hilversum II.

Burgerlijke Stand

Geboeren:
Johannes, Antonius, zoon van J. Lagrand, alld. Bedrijfschool, op 27.3.1949.
Barend Hendrik, zoon van M. J. van Grafhorst, alld. Kostprijsadministratie, op 29.3.49.

Huwelijken:
H. J. W. Penners met mej. A. Groenendijk, op 6.4.1949.
L. A. Kleweg, alld. Metaalwaren, met: mej. M. C. Geerts, op 21.4.1949.
Mej. C. C. Diepeveen, vroeger alld. Arbeid, met F. de Jong, op 31.3.1949.

Hiermede betuig ik mijn hartelijke dank aan directie, chefs, collega's en vrienden van de cadeaux ter gelegenheid van mijn 12½-jarig jubileum ontvangen.
A. BEUKERS.
Hiermede betuig ik mijn hartelijke dank aan Ziektenroost, voor het medeleven tijdens mijn ziekte.
G. KNOTTER, Montmagg.

BONTE AVOND

Kaarten voor de Bonte Avonden op Vrijdag 8 en Zaterdag 9 April a.s. zijn verkrijgbaar tijdens de middagpauze op Woensdag 6 en Donderdag 7 April a.s. in Wachtkamer 2, begane grond. Per persoon worden hoogstens twee kaarten uitgereikt.

een vertragung van 1 : 50 en het afstemmoog EM 4 met afleesprisma.
Wat het uiterlijk betreft: onze ontwerpers zijn met de kast heel gelukkig geweest. De klapschaal doet het aardig en het gulden lokwerk is een sieraad, de KY 488 waardig. Alle lof voor het ontwerp van de heer J. Meesters.

Uiteraard is de KY 488 makkelijk te bedienen en kan men er alles wat de moeite waard is, uitstekend mee ontvangen. Beter dan met welk ander type ook en dat is de reden waarom deze kostbare KY toch zijn weg wel zal vinden naar de klanten, want wie werkelijk goede weergave zoekt zal aan zijn verlangens door dit toestel het meest tegemoet gekomen worden.

Nummer 170
het V.D.H-tje
9 April 1949
WEEKLUKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL
VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND - NEDERLANDSCHE KROON RUIWELFABRIEK N.V.

Deze week ....

is de jaarbeurs ten einde gekomen en is het zakelijk contact tussen handel en industrie verslevigd en voor een half jaar weer bestendigd.
STOKV/S is goed voor de dag gekomen en hoe de verkoop is geweest zal blijken uit de orders die wij ontvangen. Zeker is, dat er een aanzienlijke verbetering in de beschikbare geldmiddelen is ingetreden. Men kan ook zeggen: er is méér te koop, het publiek kan meer keus maken en is dus kritischer. Deze houding van de kopets zal onmiskenbaar zijn invloed in het gehele bedrijfsleven doen gevoelen en zonder in alarmtoestand te geraken, is het goed te bedenken, dat de klant weer ten volle koning is.

was het een jaar geleden, dat het zegenrijke plan van Generaal Marshall in werking werd gesteld van. Bezien wij onze materiele vooruitgang, dan is er alle reden om deze Amerikaan uiternate dankbaar te zijn. Aan zijn steun danken wij onze suiker, eieren, brood, schoensel, banden, benzine, textiel, machines, metalen, een lange reeks. Zonder zijn steun waren wij een arm, werkloos en verpauperd volk. Niettemin mogen wij bedenken, dat de EHP een vooruitgang iets is en dat wij erlang op eigen wieken moeten kunnen drijven. Hoe dit te verwezenlijken is? Door ieder van ons, op de plaats waar hij staat, beter en productiever te werken. Dan kan onze welvaart opgetrokken worden aan het Amerikaanse niveau.

beweets de stapelloop van het prachtige motor-schip Oslobford, dat Europa vordert op de weg van het herstel. Zór'n tewaterlating maakt meer indruk op de buitenwereld dan het uitroep van duizenden stofzuigers, doch het is in feite hetzelfde, namelijk het ver dienen van deviezen, nodig om de invoer van grondstoffen, machines en diensten te kunnen bekostigen.

werden er twee tentoonstellingen geopend. Een in Amsterdam, die de wonderlijke naam draagt: GOED MAAR MOOI, en een in de fabriek Maanweg, van de werkstukken vervaardigd in vrije tijd.
Beide tentoonstellingen zijn een bezoek ten volle waard.

is in onze fabriek Maanweg een aanvang gemaakt met de keuring vanwege Bemeeld van de werkstukken voor het eindexamen. Deze stempels, passers en verstelbare winkelken, vervaardigd door de leerling-stempelmakers, gereedschapmakers van de aangesloten bedrijven en fijnbankwerkers, moeten aan zeer hoge eisen voldoen, hetgeen de waarde van het diploma bevestigt.

Rijst uit Suriname

Het Wilhelminalonds heeft ons bericht, dat wij toch nog even geduld moeten hebben met de rijst. Door allerlei omstandigheden is alles wat verlaat De rijst komt heus!

Foto welkend afgestaan door het weekblad PANORAMA

Familiecompetitie van de N.C.R.V. Een uitzending, die de hersengymnastiek, Bonte Dinsdagavondtrain en 9 uur heit de klok danig naar de kroon steekt, omdat... ja waarom eigenlijk? Wij denken omdat dit een uitzending is niet voor wandelende encyclopedieën en Uebermenschen, doch voor iedereen, waar iedereen aan mee kan doen. Hier wordt de familie Segers te Lisse gefeliciteerd door reporter J. Heurigh met de overwinning. De rol van ERRES bij deze familie-competitie? Een heel belangrijke, want het apparaat rechts op de voorgrond is een van onze beroemde KY's 466.

GOED MAAR MOOI Jubileumtentoonstelling met wonderlijke naam

In het Stedelijk Museum te Amsterdam is gisteren de tentoonstelling "Goed maar mooi" geopend. Het is een jubileumtentoonstelling, want de Nederlandse Bond voor Kunst in Industrie bestaat 25 jaar en dat is misschien de reden dat de opening zo'n deftig gedoe is geworden met vertoon van avondcostuums, en koud buffet.

Wij, die evenmin een avondcostuum bezitten als de meeste kunstenaars, die de kunst in de industrie verzorgen en wier kunstenaarschap meer in hun werken dan in hun kleeding tot uitdrukking komt, waren er niet bij. Moge het de tentoonstelling, ondanks de deftige start en de rare naam, goed gaan, want het streven mooie en doelmatige dingen te maken is onze steun waard.

Maar vanwaar dan die rare naam: "Goed maar mooi?" Raar maar waar. Het brein dat deze zonderting naam bedacht, was wellicht bij voorbaat beneveld door de erwin of — wat erger is — gespeend van voldoende inzicht in de eigen taal, om vreemde van deze naam te besellen. Hetgeen een kwaad ding is voor een ontwerper, wiens taak het is schoonheid aan doelmatigheid te paren. Goed maar mooi doet de vraag rijzen of goede dingen dan in de regel lelijk en mooie dingen doorgaans niet goed zijn. Had de naam niet moeten luiden Goed en mooi of — nog kenmerkender — Goed dus mooi.

Intussen het kwaad is onherstelbaar. Wij hebben reden om ons op te winden, J. J. Kool van alld. Nabewerking stelde voor de merkplaatjes voor stofzuigers in een ander type mal te spuiten. Resultaat: minder uitzel en een schoner product. Beloning 5 gulden.
W. Schäperkötter, alld. Montage, kreeg een beloning van 10 gulden voor zijn idee om sierschroeven van stofzuigers vast te klinken in plaats van te schroeven.
T. Velhuis, alld. Gereedschapmakerij, ver-schaft een aanwijzing inzake draai-beitels. Beloning 5 gulden.

DEN HAAG IDEEENBUS

KORFBAL, een Nederlandse sport

door A. S. ATTASIO

Een gemengd spel, dat op samenspel berust en een alzijdige lichaamsontwikkeling brengt. Een spel van snelheid en handigheid, waarbij de kracht op de achtergrond treedt; zie hierin het kort de beginselen, waarop korfbal berust.

Korfbal is een sport, die in Nederland zijn ontstaan vond. Een zuiver Nederlandse sport, die — in tegenstelling tot de vele andere sporten — niet werd ingevoerd. Een sport, die vooral vroeger veel onbillijke critiek ondervond en ook nu nog wel ondervindt. Het is echter thans gelukkig een normaal verschijnsel als mannen en vrouwen gezamenlijk het veld betreden en deze sport beoefenen.

Geschiedenis
We schreven, dat korfbal een zuiver Nederlandse sport is. Geheel juist is dit niet. Het werd namelijk in 1902 hier te lande ingevoerd door de heer Nicco Broekhuysen, die het spel in Naàs, een plaatsje nabij Göta-borg, waar de „August Abrahamson Stiftelse“ jaarlijks enige cursussen geeft in Zweedse Gymnastiek- en Openluchtsporten, had leren kennen. Het spel werd echter zodanig gewijzigd, dat we het gerust een zuiver Nederlands sport kunnen noemen.

Op de Olympische spelen te Antwerpen in 1920 kregen de Nederlanders de gelegenheid deze sport ten aanschouwe van 25.000 bezoekers te demonstren, met als gevolg dat daarna in België vele verenigingen werden gevormd. In Engeland vindt deze sport eveneens terrein en ook op Java en Sumatra vinden we veel korfballers.

In Nederland wordt deze sport door ca. 28.000 personen in ruim 600 verenigingen beoefend.

Wat is Korfbal?
Korfbal wordt gespeeld op een rechthoekig veld, dat in drie even grote vakken is verdeeld. Elke partij bestaat uit 6 dames en 6 heren. In elk der drie vakken staan dus 2 spelers en 2 speelsters van elke partij. Deze mogen niet buiten hun vak komen. Het doel van het spel is de bal van boven door de kort van de tegenpartij te werpen. Een korfbalwedstrijd duurt tweemaal drie kwartier.

Door wie kan het spel worden beoefend?
Door ieder, die hiervoor interesse heeft! Het gaan beoefenen van het korfbalspel is zelfs vaak eenvoudiger dan bij andere sporten, omdat elke vereniging een vurige propagandiste voor deze sport is. Vrijwel altijd zult u zonder enige verplichting aan enkele trainingssavonden kunnen deelnemen of zelfs in een wedstrijd kunnen uitkomen!

Aanvankelijk zal korfbal de beginner slechts lichamelijke voldoende schenken, maar zodanig men van het spel het vangen, werpen, de knie gekregen heeft, zal men merken, dat het spel ook intellectuele bevrediging kan schenken.

Kosten?
De kosten voor het beoefenen van deze sport zijn vrijwel gelijk aan die van voetbal (in het eerste artikel besproken).
Shirt, broekje of rok, en kousen zijn ook hier noodzakelijk, terwijl het schoeisel veelal uit gymnastiekschoenen bestaat. Er zijn echter ook speciale korfbalschoenen.

De verenigingscontributie verschilt eveneens vrijwel niets van voetbal en bedraagt pl.m. f. 1,— tot f. 1,25 per maand.

Verenigingen
Belangrijke korfbalverenigingen in Den Haag zijn: Achilles, ALO, DKC, Die Haghe, GKV, HKV, HSV, Hou Stand, Olympiaan, Ons Eibermest, Ready en Rood-Wit.

In Utrecht vinden we onder anderen: SKV, Tovers, VOGEL, SAMOS.
Adressen voor het verkrijgen van nadere inlichtingen in Den Haag en Utrecht zijn: De heer H. Broers, Akelstraat 61, Den Haag; de heer P. Henstra, de Muinck Keizerkade 5, Zuilen.

Heeft u belangstelling voor deze sport of wilt u er iets meer van weten?
Bezoekt eens een goede korfbalwedstrijd en u zult inzien, dat korfbal is gebaseerd op

snelheid, combinatievermogen en elegantie, onder uitbanning van alles wat naar ruwheid zwaemt. U zult zien, dat het een lust is voor de beoefenaars en voor de toeschouwers.

Korfbal is een pracht sport, die door lichaamsbouw, opvoedkundige en sociale kwaliteiten een ereplaats inneemt in de rij der sporten. Op 15 Mei wordt in Amsterdam de interlandwedstrijd Nederland-België gespeeld, terwijl op 26 Mei (Hemelvaartsdag) te Delft — de als regel o zo zeer hoog peil staande wedstrijd Noord-Zuid wordt gespeeld.

Een andere mogelijkheid om kennis met deze sport te maken is het vormen van een clubje. De Vereniging Hou Stand (secretaris de heer F. Jukes, Hazelaarstraat 150, Den Haag) heeft altijd een zwak of minder slander te fungeren. Een prima gelegenheid om met sport en vereniging kennis te maken.

Velen onzer proberen zich door studie te bekwamen voor hun werk of een toekomstige andere arbeid. Daaruit spreekt energie.

Maar daarom is het van belang, dat een dergelijk streven kans van slagen krijgt. Want hier liggen struikelblokken.

Een eerste struikelblok kan zijn, dat men wel wil, maar niet kan door gebrek aan middelen. Welnu, daarvoor

STUDIE EN STEUN

is onlangs het Studiefonds gesticht. Wie dus geen kans ziet, de studiekosten geheel zelf te betalen, wende zich tot onze afd. Sociale Zaken, die het verzoek om tegemoetkoming in de kosten bekijkt en doorgeeft aan het bestuur Studiefonds.

Een ander struikelblok is gebreken te zijn, dat menigeen niet weet, aan welke studie het best ware te be-

ginnen. Laat men in zo'n geval zich wenden tot zijn chef of tot de opleidingscommissie (adres Hr. v. d. Kade, afd. Personeelszaken).

En dan bestaat er soms nog 'n lelijk struikelblok, namelijk dat men niet weet bij welk opleidingsinstituut men werkelijk goed terecht is. Want er zijn goede en twijfelachtige opleidingsinstellingen en -cursussen. Hier kan men niet alleen afgaan op mooie

boekjes en folders, maar hier beslist de ervaring met die scholen en cursussen. Laat men dus ook hier liever eerst advies vragen bij onze Opleidingscommissie (Hr. v. d. Kade), al eer men begint, opdat men niet straks tot de ongezellige ontdekking komt, zijn goede geld besteed te hebben aan een onvollledige opleiding.

Maandag sluiting winterseizoen

Maandag 11 April a.s. is er voor dit winterseizoen de laatste personeelsvereniging in de carriere. We beginnen dan 19.15 uur, dus een kwartier eerder dan anders, opdat we 't programma rustig kunnen afwerken zonder dat het gek laat wordt.

Eerst zal Dr. Schreuer met ons de vraag bespreken: „Wat is democratie?“ Hij kan daarbij ook iets zeggen over de positie van het vestienhuis in een moderne democratische samenleving. En dan sluit zich daarbij aan de vertoning van de Kroningsfilm, die we nog van de vorige samenkomst te goed hebben. Op veler verzoek zal ook nog weer het grappige filmpje „Autofinale“ draaien.

Laten we het seizoen besluiten met weer een grote opkomst. Over het algemeen heeft de fabriek Utrecht dit eerste jaar met geregelde samenkomsten een goed figuur gemaakt. Dit is voor de nieuwe Kern ook een bemoedigend ding bij het straks organiseren van de serie samenkomsten in het winterseizoen 1949/1950.

Welkom Mej. Sollie

Sinds de vorige maand kreeg de afd. Personeelszaken in Utrecht een uitbreiding met een aparte Sociale afdeling. Want mej. Sollie deed toen hier haar intrede als maatschappelijke werkster en tevens behartigster van de sociale aangelegenheden. Zij werkt daar in nauw samen met de heer Van Bokhorst, die de algemene leiding der Utrechtsche afd. Personeelszaken heeft. We zijn nog op zoek naar een goede huisvesting voor dit werk. Tot zolang is mej. Sollie te spreken in de dokterskamer.

Mej. Sollie heeft in Den Haag eerst een poos gewerkt als assistente en onder leiding van mej. Groeneweg, hoofd afd. Sociale Zaken aldaar. Het bedrijf v. d. Heem N.V. is voor haar dus geen onbekend iets.

Er werd . . . . . de dagelijkse dingen uit de fabriek

... een bezoek gebracht aan onze fabriek door medewerkers van Javastal, die binnekort voor kortere of langere tijd naar Indonesië vertrekken en meer wilden weten van de fabricage van de VDH-producten.

Op 15 Mei wordt in Amsterdam de interlandwedstrijd Nederland-België gespeeld, terwijl op 26 Mei (Hemelvaartsdag) te Delft — de als regel o zo zeer hoog peil staande wedstrijd Noord-Zuid wordt gespeeld.

... ons nu wel volledig duidelijk gemaakt, dat het met de riolering in de binnenstad Utrecht niet overal best is gesteld. Zowel aan de Abstederdijk als de Arentzstraat heeft ons dit heel wat last bezorgd en in het

bijzonder in de Arentzstraat was het stellen door medewerkers van Javastal, die binnekort voor kortere of langere tijd naar Indonesië vertrekken en meer wilden weten van de fabricage van de VDH-producten.

... de impregnerderij een plaat aangebracht, die het brandgevaar aanzienlijk vermindert, doordat de branders van de oven nu geheel zijn afgeschermd.

Voor onze nieuwe Gakvano bleken wij reeds in het bezit van een overvloedige hoeveelheid messingpijp en ook het plexiglas voor het monteren op de galvanische baden is nu ter beschikking.

Bovendien is in de Arentzstraat een verbetering aangebracht in de ophanging van de motoren boven de slijpkoppen.

Hoofdkantoor en Fabriek MAANWEG

BOEKENKRINGEN

Wij herinneren nog even aan de verloting van de boeken, welke vandaag om 11.45 uur in de vergaderkamer plaats vindt. Belangstellenden zijn natuurlijk welkom. De uitslag wordt Maandag a.s. aan de kringhoofden gezonden, tegelijk met de stichtingslagen. De kringhoofden kunnen dan de boeken uitdelen.

Wilt u ruilen en kunt u in uw kring niet slagen, stuur dan via uw kringhoofd een briefje met uw naam en afdeling, de titel van het boek, dat u hebt en de titel van het boek, waarvoor u het graag zou willen ruilen, aan het kringhoofd. Wij zullen dan trachten, zo nodig in driehoekruil, u aan het gewenste boek te helpen.

Wij beginnen aansluitend met de nieuwe serie boekenkringen, een zomerserie. Volgende week reeds komen we hierop uitvoeriger terug.

S.v.p. niet overdrijven

Op kantoor is het bij verlaardagen gewoon de tabel van de jarige op te vrolijken met een bosb loemen. De jarige pleegt zijn collega's te onthalen op gratis koffie en een koekje.

Daartegen zou niemand bezwaar hebben, yare het niet, dat dit koekje dreigt uit te

GESCHREVEN PORRET

Tekenaar eerste klas kunde komt goed van pas. Fabriekstraad had zijn zin zat als lid daar ook in.

In conflict kwam hij niet achteraf hele piet.

Was er iets aan de hand dikwijls zoek was die klant.

Was zo erg op een keer, in de kast kroop dat heer. Toen men zocht, 't klinkt wel naar

DRAIBANKREVISIE

De machineploeg in Utrecht is momenteel bezig, de productiedraibanken te reviseren. Het is hierbij opgevallen, dat het niet alleen slijtage is, doch ook vele andere reparaties nodig zijn, die bij oordeelkundiger gebruik achterwege hadden kunnen blijven.

De machineploeg doet daarom een beroep op allen, die aan machines werken, deze met de nodige zorg te bedienen, en speciaal bij de draibanken het bed te ontzien. Dit weer 100% te maken kost veel tijd en geld.

Het bed van de draibank is meestal hol uitgesteld en dit is zeer begrijpelijk, daar de slede in het midden het meest gebruikt wordt. Deze holle kan soms heel groot zijn.

In een van onze banken was dit 0,35 mm over een hele lengte van plm. 800 mm. Bij de nieuwbouw geschiedt het opzilveren machinaal; aangezien wij niet de beschikking hebben over de hiervoor benodigde machines, moet het hier met de hand gedaan worden. Bij onze productiedraibanken bevat het bed 3 evenwijd lopende prisma's. Het middelste dient voor de losse kop, de overige twee voor de slede en juist deze prisma's, daar gaat het om. Het prisma van de losse kop is meestal zuiver, daar deze bij onze productiedraibank bijna niet wordt gebruikt.

Vanuit dit prisma neme men dan een vast punt aan, de andere worden hierna „uitgeklokt“, zoals men dit noemt.

Naar gelang de hoefveelheid gaat men eerst te werk met een boelvijs. Daarna worden deze prisma's verder bewerkt.

Door middel van een vlakke lange rij worden de hoge punten opgezocht en weg geschaapt met een hardmetaal schraapstaal. Voor de afwerking worden deze vlakken voorzien van „zonneltjes“. Bij het monteren moet het bed weer op de oude hoogte gebracht worden, daar anders centerhoogte en voedingsprij niet meer uitkomen.

Het is in ons eigen belang machines te hebben die 100% zijn, daar men hier gemakkelijker en beter opwerkt, dus minder fouten en hogere productie, dus meer geld.

De machineploeg rekt op aller medewerking.

DEN HAAG

Wij zijn nog in het bezit van een aantal schortjes, die zonder punten en nu tegen de prijs van f.250 kunnen worden gekocht op de afd. Sociale Zaken.

Ook vrouwen van werknemers kunnen hiervoor in aanmerking komen.

Wie het eerst komt, het eerst maakt!

Arg van ged 40 hant stel

Fabriek UTRECHT

INADEMEN, VASTHOUDEN . . . . . KLAARI

doorlichting in record tempo

Maandag begon het Centraal Bureau voor Keuringen op Medisch-Hygiënisch gebied met de doorlichting van ons gehele personeel.

Dank zij het nieuwe systeem, waarbij wordt gefotografeerd, kon op de eerste dag in 6 uren reeds een recordproductie van 719 personen worden gehaald.

De procedure was dan ook uitermate simpel. Gedeeltelijk ontkleden in kleedhokjes, met kaart in de hand in queue voor het apparaat, voor het scherm staan, adem even inhouden en het is gebeurd. De kaart wordt medegefotografeerd, zodat vergrissingen uitgesloten zijn.

Dit doorlicht-apparaat van de Amerikaanse Philips heeft een enorme capaciteit, die het mogelijk maakt grote aantallen personen in zeer korte tijd te doorlichten. Het enige werk dat de verpleegsters te doen hebben is het scherm op de juiste hoogte te draaien en op de knop te drukken.

Bij de dames ging het iets anders — naar men ons verteld heeft — doch ook hier was de doorstruomingsnelheid zo hoog, dat Dinsdagmiddag om 2.00 uur de hele doorlichting afgelopen was.

hoe „men“ ons zag

We zijn doorgeleucht. Allemaal hebben we er aan moeten geloven. Velen moesten eerst een zekere schroom overwinnen, voor zij er toe konden komen de stoere werkmanskiel, de keurige stofjas of het onbetamelijke colbertje van de schouders te laten glijden, om in een rijtje te gaan staan wachten tot hun beurt er was voor het: inademen, vasthouden . . . klaari!

Er werd . . . .

... voor de ventilatie van filmzaal en kantoor. Maanweg aangelegd een luchtverversingsinstallatie.

Voor de filmzaal vooraleert dit het einde van de ventilatieproblemen. Voortaan alleen nog maar verse, frisse lucht voor degenen die er zitten. Maar ook voor het personeel van het kantoor. Maanweg, dat binnenkort keurige gordijnen voor de ramen krijgt, zodat de velden, die er nu hangen, verdwijnen kunnen.

... overrommelgesproken. Is het u niet opgevallen, dat er al enige tekening komt in de strijd om normale normaalbakken en transportkisten? Het brandhout moet de fabriek uit. Luidt de leuze van de heren, die deze actie voeren, te weten: Tetenburg en Noordloos.

... in de fabriek kwam enkele weken geleden een grote 150 tons Raskin pers, die als eerste zware machine werd opgesteld in het nieuwe gedeelte van de stampertij.

... door de heren Roorda en Mass de nieuw kamer betrekken, naast de telefonisten. Telefoonnummer: 165.

Burgerlijke Stand

Huwelijk:
Mef. B. J. G. Tydeman, typemaker Hoofdkantoor, met de heer J. de Smit, op 13 April 1949.

Voor de vele bliken van belangstelling, ontvang van mijn huwelijk, zeg ik allen hartelijk dank.

J. P. DE GRAAF — BRONSTRING.

Geboren:

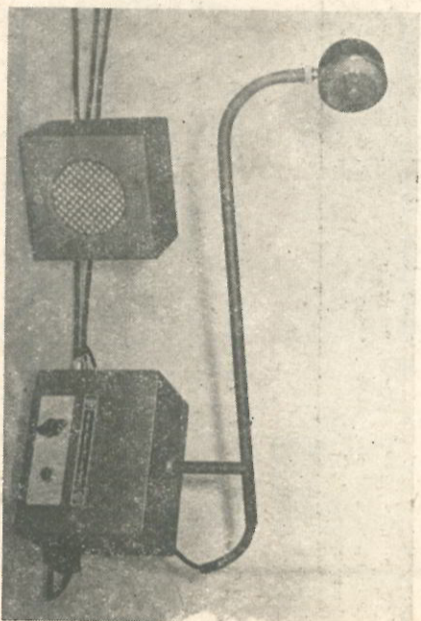
Johannes Nicolaas, zoon van J. N. van Rhee en W. F. van Rhee — Henrick (onze vroegere gezinsverzorgster) op 20 Maart j.l.

Dank aan Ziekentrost, dat mij niet vergat tijdens mijn ziekte.

L. A. ORTH
Ald. Nabewerking.

en in Voorburg

Dezer dagen wordt de gehele bevolking van Voorburg doorgeleucht. Wij leveren een kleine versterkingsinstallatie om het bedienend personeel het instuuren te vergemakkelijken. Als men voor het scherm staat en het bevel: „diep ademen!“ weerklinkt, is het uit een VDH-luidspreker.

KNUIJSELEN MET TRIPLEX

De Stichting voor Volksontwikkeling (VVO), te Amsterdam, die ons na aan het hart ligt vanwege de AO-cursussen en de opleiding voor het Sleutel diploma, stuurde ons ter recensie een werkmop: „Maak zelf speelgoed van triplex.“ De werklatten zijn samengesteld door het VVO in samenwerking met het Museum voor ouders en opvoeders te Rotterdam (een voortreffelijke doch weinig bekende instelling). Wij, die ons zelf al heel vaardig wenen, nu wij een schroef rechtstreeks kunnen indraaien, en wij een echte gereedschapskist hebben, zijn van nature geen knuiseelaar, doch voelen ons heel goed bij knuisele aan de hand van de uitstekende handleiding en de bijbehorende werklatten, metertijd-beweegbare oltanten, trekpoppen en wippende beesten te maken voor onze dochter die nu nog in de wieg ligt. Vandaar dat wij de werkmop nog niet gekocht hebben, maar wel kinderen beweging is, vormt dit prachtig materiaal.

H.I.V.O.-nieuws

Donderdag 14 April — 8.00 uur n.m. — Kon. Schouwburg.
Toneelvoorstelling door de Haagse Comedie „Onze stad“ van Thornton Wilder.
Alleen voor leden.

Houtverkoop

Wegens de verbouwing is de houtverkoop aan personeel enige weken stopgezet. Er zal worden aangekondigd wanneer de verkoop hervat wordt.

INLEGBLAD IN NUMMER 170

Indrukken van de Amerikaanse confectie-industrie

het V.D.H.-tje

ZATERDAG 9 APRIL 1949

een deskundige en eerlijke vergelijking met productiemethoden en toestanden in de Nederlandse confectie-industrie.

*

Het onderstaande artikel is een bewerking van een verslag van de heer J. Bendien, directeur van Bendien's Confectiefabrieken te Almelo en Emmen, over zijn indrukken uit Amerika. Hier is een deskundige aan het woord, die de Amerikaanse confectiefabriek vergelijkt met de zijne (die een moderne Nederlandse is).

Nu wil ik nog iets vertellen over de Amerikaanse Confectiefabrieken. De fabrieken zijn in Amerika veel meer gespecialiseerd dan bij ons maar zij kunnen dit ook, omdat zij 140 miljoen klanten hebben en wij maar 10 miljoen. Eén fabriek maakt maar één artikel en dan meestal maar in één afwerking. Dit maakt de productie natuurlijk heel wat eenvoudiger.

Alle costums worden half gevoerd gemaakt met afgebaste zij- en rugnaden. Er worden veel gabardines en ook veel tropische verkleed. Deze laatste zijn heel lichte zomerstoffen, vaak bestaande uit een mengsel van kunstzijde en dierenhaar. De kwaliteit van de Amerikaanse heren-confectie is over het algemeen zeer goed en beter dan in Nederland. Er wordt veel werk met de hand aan de costums verricht. Alle kragen worden met de hand opgezet. Alle costums worden met een handlijzer nageperst. Wij zagen een fabriek, die alleen dure costums maakte (verkoop plm. f 250.—) die praktisch geen enkele speciaalmachine gebruikte, maar waar alles met gewone machines of met de hand werd gedaan. Nieuwe types machines hebben wij hier niet kunnen ontdekken. Wat het machinepark betreft behoeven wij voor de meeste Amerikaanse fabrieken niet onder te doen. Alleen hadden sommige fabrieken alle oudere typen Singer verkocht en ze allen in één keer vervangen door de nieuwe Singer sneldraaier, waarvan wij er ook een aantal in gebruik hebben. Sommigen hadden alle machines in de gehele fabriek op deze manier vernieuwd.

Er wordt niet aan banden gewerkt, maar gewoon aan assen of een losse machine met motor. Men werkt dan in normaal stukloos, ieder voor zichzelf.

De Amerikanen bewerken, dat banden de productie te veel remmen. Ieder moet zoveel kunnen maken als hij kan. In Amerika gebeurt dit dan ook. De productie per arbeider of arbeider is gemiddeld wel 25 à 50 %

hogere dan bij ons, terwijl bij ons de productie voor Hollandse begrippen toch ook zeker niet aan de lage kant is. Dit percentage van 25 tot 50 % is door onszelf geconstateerd bij werken, die op dezelfde wijze daarginds als hier gedaan worden en met dezelfde machines. Er waren echter gevallen van extra snelle meisljes, waarvan de productie van 50 tot 100 % hoger was dan hier.

Natuurlijk waren dit dan zeer geroutiniseerde meisljes, meestal gehuude vrouwen, daar het in Amerika gewoonte is, dat de gehuude vrouw ook blijft werken. Er is geen enkele dwang van de leiding om deze topprestatie te halen, maar het gebeurt alleen maar om veel te kunnen verdienen. Zo'n viug meislje kan dan ook wel met \$ 50.— à \$ 75.— per week naar huis gaan. Er wordt 40 uur gewerkt. Stoptijden van 10 minuten zijn er niet. Loonvergoeding voor allerlei dingen, zoals bij ons, kent men er ook niet. Cantines zijn er weinig of zij zijn vuil en onvriendelijk. Wij hebben dan ook geen enkele cantine gezien, welke er zo netjes uitzag als de onze.

De fabrieken zelf, behalve één nieuwe, waren meestal ook lang niet zo goed onderhouden als de onze. Men schijnt daar geen interesse voor te hebben. Bloemen of groen zagen wij in geen enkele fabriek. Aan sociale verzorging doet men praktisch niets. Hoogstens heeft men een verpleegster voor de EHBO.

De Amerikaanse arbeider werkt in de confectie-industrie gedeeltelijk onder minder prettige sociale omstandigheden dan hier, maar dat vindt hij bijlijkbaar onbelangrijk, als hij maar een hoog loon kan verdienen, zodat hij in staat is, wanneer zijn vrouw ook werkt, er een auto op na te houden, een radio of televisie te hebben, een ijskast aan te schaffen en nog andere dingen waaraan de Hollandse arbeider nog lang niet toe is. Hiervoor is hij bereid zo hard te werken van bovenaf sprake is.

Ook wordt veel met mannen achter de machine gewerkt, zodat dikwijls de helft van het personeel uit mannen bestaat. Jonge meisljes ziet men in de grote fabrieken weinig.

Het gevolg van deze hoge productie en de vergaande specialisatie in de Amerikaanse confectiefabrieken is dan ook, dat de confectie in Amerika helemaal niet veel duurder is dan bij ons, ondanks de veel hogere lonen en de kortere arbeidstijd. Een goed kamgarren pak kost er gemiddeld f 130.—, omgerekend in Hollands geld.

CIJFERS

over de Engelse rijwielindustrie

De Engelse fietsenexport bereikte in Januari een maximum met 186.158 fietsen, ter waarde van £ 1.308.645.— (f 14.000.000.—). Verreweg de beste klant was India, gevolgd door Argentinië, Malakka en Indonesië. De gemiddelde prijs per fiets is dus 75 gulden.

Aan motorfietsen werd geëxporteerd voor 'n waarde van £ 700.437.— (f 7.500.000.—) zijnde 7.561 stuks. Gemiddelde prijs 990 gulden.

Totale export: 21½ miljoen gulden, een record.

Momenteel beheerst Engeland de wereldmarkt, maar er zijn reeds tekenen die op kentering duiden. In Amerika is de eerste zending Japanse fietsen gearriveerd (sommige achtige protesten in de kranten „zijn wij Pearl Harbor vergeleken?“), maar business is business redeneerden de Amerikanen.

De Japanse fietsen waren goed en niet duur. Wat de motorfietsen betreft: Duitsland, dat zich het domein van de 250 cc en minder zag toegemeten, legt daarin zulk een accent-viet aan de dag dat John Bull op zijn tel-len moet passen.

Engeland heeft de fiets met hulpmotor, zoals de Solex, zó grondig verwarloosd, dat het deze nu moet importeren.

TELEVISIE

uitstekende ontvangst
bij Hr. v. d. Bijl

TREKPLEISTER VOOR BEZOEKERS

Volgens Elseviers weekblad stond er in een Amerikaans dagblad een ingezonden stuk van een dame, die in Brooklyn woont, van de volgende inhoud:

„Ik beging maanden geleden een vergissing toen ik, ter gelegenheid van het aanschaffen van een televisietoestel, de buren vroeg om eens te komen kijken. Zij komen nu elke avond in drommen opzetten en vergieten naar huis te gaan. Met hun sigaretten hebben zij gaten in mijn tafel en in het kleed van mijn divan gebrand. — Ik houd van gezelschap, maar dit is mij te veel. — Hoe kom ik van ze af?”

Een dergelijk bericht was voor kort niet mogelijk in een Europese krant, omdat Amerika en Engeland de enige landen zijn, waar regelmatig televisie uitzendingen worden gegeven en waar de televisietoestellen, evenals in ons land de radio-toestellen, normaal te koop zijn. Een 10 miljoen toestellen hebben hun weg dan ook al naar Amerikaanse gebruikers gevonden.

Ook in Engeland vinden dagelijks televisie-uitzendingen plaats voor de bewoners van Londen en de Londense voorsteden. Doch ook in Nederland zullen binnenkort de huis-rooken, wier man een televisietoestel heeft, moeten oppassen voor een teveel aan belangstelling van buren en vrienden.

Dit ondervindt mev. v. d. Bijl (oud VDH-ster) reeds op Dinsdag, Donderdag- en Zaterdagavond, wanneer er van uit de studio, geplaatst in het Laboratorium voor Wetenschappelijk onderzoek te Eindhoven, wordt uitgezonden.

Onze oud-collega, de heer v. d. Bijl, is er n.l. in geslaagd met een zelf gebouwd televisietoestel Eindhoven te ontvangen. Een afstand van een kleine 175 km wordt met dit ontvangtoestel overbrugd. De buis, waarop het groen-witte beeld van ongeveer 6 x 10 cm verschijnt, is afkomstig uit een legerdruip, terwijl de onderdelen, zoals spoelen, door hem zelf zijn vervaardigd. Het geheel bevindt zich in een experimenteel stadium, zodat men zich niet moet verwonderen over blanke draden, waarop de hoogspanning van 2500 volt voor de buis staat.

Het feit echter, dat men met zo'n experimenteel ontvangtoestel en op zo'n grote afstand van de zender een beeld van redelijke kwaliteit kan ontvangen, bewees ons dat de televisie-uitzendingen in Eindhoven, technisch gesproken, ver boven het experimenteel stadium uitgaan.

Toen we vorige week Donderdag naar de Damassstraat gingen, hadden we niet kunnen vermoeden, dat we een keurige reportage van de ijshockey-wedstrijd op de kunstijsbaan te Den Haag zouden zien, dat we een lezing over parfum zouden hebben bijgewoond, terwijl ook de inspectie van de Berlijnse luchtbuig niet ontbrak op het programma.

De opname van de handen van de pianist, die zijn vleugel bespeelde, was zeer suggestief en toonde ons hoe kleine details goed overkwamen. Het beeld deed ons denken aan de film in het beginstadium. U herinnert zich allen nog wel de „regen“, op het doek. Zo was het ook hier in Den Haag bij de ontvangst van de Eindhovense zender.

Ook werd de ontvangst af en toe gestoord door fading, d.w.z. doordat het signaal, dat door de op Eindhoven gerichte ontvanger werd opgevangen, beneden een minimum waarde daalde viel het beeld af en toe weg, terwijl ook door een te geringe synchronisatiespanning de ontvanger niet meer in de pas liep met de zender, en het beeld dubbel werd ontvangen of ook vervaagde.

Onze collega v. d. Bijl gaat echter door en hij is thans reeds bezig met het plaatsen van een versterker van 6 op 10 in de 7,5 meter hoge antenne, zodat het ontvangersignaal groter zal zijn.

KLleine WJSHEDEN

Het is niet in de eerste plaats belangrijk, wie het werk doet, maar vóór alles, dat het gedaan wordt.

Wees dankbaar voor moeilijkheden; want door de overwinning van weerstanden komen uw beste gaven tot ontbloeiing.

* Met uw wantrouwen in anderen verspeelt u hun vertrouwen in u.

Ook een gesprek moet worden voorbereid

Uitgaande van het principe, dat elke handeling zonder voorbereiding niet verantwoord is, is uitbreiding gegeven aan de toepassing hiervan in onze bedrijven. Elk gesprek van enig belang kan als een modelleerlijke instructie worden beschouwd en dient dus ook als zodanig te worden voorbereid.

Teneinde nu belangrijke gesprekken, ook telefonische en in het bijzonder de regelmatig terugkerende bedrijfsbesprekingen, overzichtelijk te kunnen voorbereiden, kan worden gebruik gemaakt van daartoe bestemde formulieren. Deze formulieren worden in bloos verstrekt door ald. Pakama onder opgave van Nr. 510.

Trainingsrooster
De thans in gebruik zijnde formulieren voor het trainingsrooster bleken in sommige gevallen onbruikbaar, speciaal indien daarop een groot aantal namen of werkzaamheden moesten worden ingevuld. Ten einde aan dit

een nieuw werkwoord SOLEXEN

Het weekblad MOTOR is op zoek naar een passende spoornaam voor de nieuwe tweewielers, die nu nog bekend is als „rijwiel met hulpmotor“, gemotoriseerde fiets, hulpmotorrijwiel. Lezers hebben voorstellen gedaan, die nergens op leken en het is ook moeilijk die even gentiele inval te krijgen als de man die de velocipède inderijd een fiets noemde. Niettemin: het is meer vertoond, dat een handmerk verheven werd tot spoornaam en daarom voelen wij er alles voor om de naam SOLEX te lanceren.

De naam SOLEX ligt prettig in het gehoor en laat zich als werkwoord heel aardig vervoegen: Ik solex, jij solext, hij solext. Zullen wij het eens proberen?

bezwaaar tegemoet te komen is thans een groot model trainingsrooster beschikbaar gesteld. Deze formulieren worden op aanvraag bij ald. Pakama afgeleverd onder opgave van aantal en nr. 106.

Probleembehandling

De praktijk in het toepassen van de 4 fasenmethode bij de behandeling van problemen kan naar onze oud-cursisten Werkverhoudingen worden vergemakkelijkt door gebruik te maken van zogenaamde Probleembehandlingsformulieren. Deze formulieren zijn zodanig ingericht, dat de methode vanzelf wordt gevolgd, hoewel daarbij toch steeds het bekende groene kaartje gebruikt moet worden. Ald. Pakama heeft ze in voorraad en levert ze af bij opgave van aantal en nr. 505.

LENTE

Daar komt de Lente! Ze spreidt al gauw haar hoge tenten van licht en blauw. De velden laaien in zonnegloei. De weiden waaien vol bloembloei. Het beekje huppelt zo vlug en fris En zilver druppelt van bies en lis.

O, zonnedagen
O, geur en kleur!
Een hemelwagen staat voor de deur!

Uit „Terwe“ van René de Clercq

OBJECTIVITEIT

Zo nu en dan hoort men de opmerking. Wat doet die Kern nu eigenlijk, we zien er nu iets van!

Nu is deze opmerking in zijn algemeenheid niet juist.

Het is missschen wel waar dat er velen zijn aan wie het kernwerk geluidloos voorbijgaat, maar is dit niet te wijten aan de houding ten opzichte van het kernwerk van de persoon in kwestie?

Het is echter ook mogelijk dat velen de arbeidsterreinen van Kern en Vakbeweging door elkaar halen.

Hier moet een essentieel onderscheid gemaakt worden. De Vakbonden bewegen zich hoofdzakelijk op het gebied van lonen en arbeidsvoorwaarden, terwijl de taak van een kern meer gericht is op het wegmenen van de interne bedrijfsmogelijkheden en hieruit komt ook het elkaar aanvullen van kern en vakbeweging voort.

Lonen en arbeidsvoorwaarden zijn dus voor een kern verhoudend terrein. Er blijft dus over het werken aan de sociale rust, in het bedrijf, welke zeer belangrijk voor een ieder is, nu het bedrijf is. Hier ligt nu juist het zwaarste punt van de kernwerkzaamheden.

Wel is het nodig, dat men zich interesseert voor deze zaken en er zich objectief tegenover stelt zonder vooroordeel.

Dit nu is nog niet altijd het geval, helaas moeten ten aanzien van de kernwerkzaamheden steeds weer bepaalde weerstanden overwonnen worden wat de zaak er niet gemakkelijker op maakt.

De oorzaak van deze houding is dikwijls een gemis aan objectiviteit. Mogelijk heeft dit artikelte er toe bijgedragen hierin verandering te brengen, het zal aan de prettige verstandhouding ten goede komen.

Nummer 171

het V.D.H-tje

WEKELUKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL
VAN DER HEEM N.V. DEN HAAG · HOLLAND · NEDERLANDSCHE KROON RIJWIELFABRIEK N.V.

16 April 1949

Prof. Dr. F. J. Th. Rutten, minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, heeft vorige week de tentoonstelling GOED MAAR MOOI geopend en bij die gelegenheid gepleit voor het opnemen van meer kunstenaars in de bedrijven. Een krachtig argument daarvoor zag Zijne Excellentie in het feit, dat vele beeldende kunstenaars heden ten dage, nu de gulden weer tien dubbeltjes is, in moeilijke omstandigheden zijn komen te verkeren.

**GOED
MAAR
MOOI**

25 JAAR BOND VOOR KUNST IN INDUSTRIE

stedelijk museum
amsterdam
8 april-15 mei

Nu zal de minister het wel niet zo bedoeld hebben als het klinkt uit het verslag in het Algemeen Handelsblad, „dat men de beeldende kunstenaar beter in de industrie kan inschakelen dan hem van overheidswege steunen“, maar de indruk, die gewekt wordt, als zou het bedrijfsleven een toevluchtsoord zijn voor noodlijdende kunstenaars, kunnen wij niet delen.

De Bond voor kunst in de Industrie laat haar ontwerpen door kunstenaars vervaardigen, omdat men het noodzakelijk vindt dat de producten behalve door een goede kwaliteit zich kenmerken door een zinnelijke vorm en een aantrekkelijk uiterlijk, en dit is, dunkt ons, een beter uitgangspunt dan de steunverlening, die de minister bedoelde. Het streven van de BKI is schoon en al mag de goede smaak, die de zinnige vorm en het aantrekkelijke uiterlijk verkies boven gelijkheid en kitsch, bij het publiek in het algemeen nog afwezig of slechts in aanleg aanwezig zijn, het is zeker nodig, dat getracht wordt hier tot verheffing te komen. De tentoonstelling is een der middelen waarmee men dit doel tracht te bereiken. Of men daarin geslaagd is? Eerlijk gezegd vinden wij dat wij teleurgesteld werden in de verwachting hier een keur van industriële producten te vinden, die goede en mooie gebruiksvoorwerpen voor de massa genoemd konden worden.

Gezegd moet worden, dat de Nederlandse inzendingen over het algemeen op hoog peil stonden, al waren naar onze mening veel te weinig industrieën vertegenwoordigd. Daardoor wakte de tentoonstelling eerder de indruk een beeld te geven van de kunstnijverheid dan van de industrie zelf.

Wij wensen deze tentoonstelling, alleen al om haar eerlijke poging om de aandacht op deze materie te vestigen, alle succes. Het moge dan waar zijn, dat de mens door de industriële revolutie zijn traditionele gevoel voor schoonheid verloren heeft en de mechanische massaproductie moge een stroom van gelijkheid over de wereld hebben uitgestort, het is evenzeer waar, dat dit mede de schuld van de kunstenaars is, die ons door hun werk niet tot de schoonheid hebben kunnen terugvoeren!

Uit de ERRES EXPRES

STOKVIS te Rotterdam, nog steeds verstrikt in het warnet van verbouwingen en verhuizingen, heeft in het hoofdkantoor een nieuwe carline in gebruik genomen. De verbouwing gaat nog steeds door. Het is bij STOKVIS alles verbouwing en vernieuwing wat de klok slaat; in Breda wordt gebouwd, in Nijmegen is 25 Maart j.l. het nieuwe pand in gebruik genomen. In Nijmegen is de Automatic Screw Works (ASW) nieuw gehuisvest. De ASW, een dochteronderneming van STOKVIS, fabriceert onder anderen de bekende FASTO gasegevers.

In Rotterdam werd een nieuwe service-werkplaats voor het RijwielSolex ingericht aan de Oostkousdijk. Stokvis is paraat om service te verlenen die klinkt als een klok.

Wijsheden!

Niemand schat hoog genoeg wat hij kan, niemand schat laag genoeg wat hij is. Wie anderen wil leiden moet bereid zijn zelf veel te ontberen.

al was het alleen maar om te kunnen zien dat onze ERRES producten het in deze elite-omgeving goed doen, en al zal het voor hem evenmin een openbaring zijn als voor uw redacteur, er valt veel schoons te zien. Er is alle reden om de kunstenaar in de industrie de kans te geven mede te werken aan de tot stand koming van mooie producten, doch de BKI moge bedenken, dat de massa, die hunkert naar balpotten en old-finish en die delijghheid hoger schat dan doelmatigheid, door één expositie niet bekeerd wordt. Goede smaak moet gecultiveerd worden en dat is een kwestie van jaren!

Op het Congres van de P.v.d.A. te Amsterdam heeft de heer C. Woudenberg afscheid genomen als algemeen secretaris van de partij. Een der geschenken, die hem aangeboden werden was een RijwielSolex, dat tijdens de toespraak de naam kwam binnengedragen — het wel gereden, niet geduwd! — met een Solex kam zo iets.